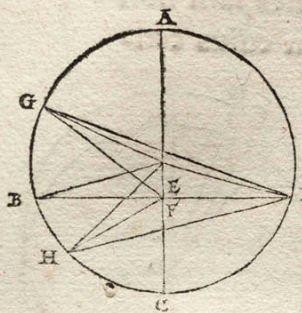

uagantibus eccentrepicyclos accommodauit. Ex his etiam facile demonstratur, maximam differentiam æqualitatis & apparentiæ tunc uideri, quando sidus apparuerit in medio loco inter summam infimamque absidem, secundum eccentrici modum, secundum uero epicyclium in eius contactu, ut apud Ptolemæum. Per eccentricum hoc modo. Sit ipse $ABCD$ in centro E , dimetiens AEC per F Solem extra centrum. Agatur autem rectis angulis per F ,

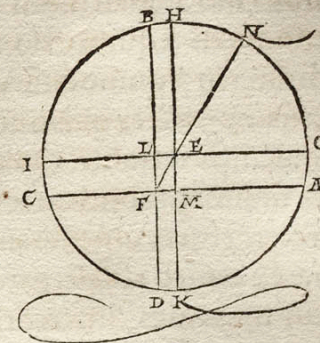
linea BFD , & connectantur BE , ED ; apogeu sit A , perigeum C , à quibus BD sint media apparentia. Manifestum est, quod angulus AEB exterior motum comprehendit æqualem, Interior autem EFB apparentem, estque ipsorum differentia EBF angulus. Aio quod neutro ipsorum BD angulorum maior in circumcurrente supra lineam EF constitui potest. Sumptis enim ante & post B signis GH ; coniungantur GD , GE , GF ; Item HE , HF , HD . Cum igitur FG , quæ propior centro, longior sit quàm DE , erit angulus GDF , ipsi DGF maior. Sed æquales sunt qui sub BDG , & EGD , descendentes ad basim æqualibus EG & ED lateribus. Igitur & angulus EDB æqualis ipsi EBF , maior est angulo EGF . Similiter quoque DF longior est FH ; & angulus FHD maior quàm FHD , totus autem EHD totus EDH æqualis, æquales enim sunt EH , ED ; reliquus ergo EDF æqualis ipsi EBF , reliquo etiam EHF maior est. Nusquam igitur quàm in B & D signis supra EF lineam, maior angulus constituetur. Itaque maxima differentia æqualitatis & apparentiæ medio loco inter apogeu & perigeum consistit.

De apparente Solis inæqualitate. Cap. xvi.

Ac quidem in genere demonstrata sunt, quæ non tam Solaribus apparentijs, quàm etiam aliorum siderum inæqualitati possunt accommodari. Nunc quæ Solis & terræ propria sunt tractabimus, ac primùm ea quæ à Ptolemæo & alijs antiquioribus accepimus, deinde quæ recentior ætas & experientia nos docuit. Ptolemæus inuenit ab

nit ab æquinoctio Verno ad solstitium dies comprehendit $XCIII$. s. à solsticio ad æquinoctium Autumnale dies $XCII$. s. Erat igitur pro ratione temporis in primo interuallo medius æqualisque motus partium $XCIII$. scrup. IX . In secundo part. XC scrup. XI . Hoc modo diuisus anni circulus, q sit $ABCD$, in E centro, capiatur AB pro primo temporis spacio part. $XCIII$. scrup. IX . BC pro secundo part. XC . scrup. XI . Et ex A Vernū spectetur æquinoctiū, ex B Æstiuā conuersio, ex C Autumnale æquinoctium, & quod reliquum est ex D Bruma. Connectantur AC , BD , quæ se inuicem secant ad rectos angulos in F , ubi Solem constituimus. Quoniam igitur ABC circūferentia est semicirculo maior, maior quoque AB quàm BC ; intellexit Ptolemæus ex his E centrū circuli inter BF & FA lineas contineri, & apogeu inter æquinoctium Vernū, & tropen Solis Æstiuā. Agatur iam per E centrū IEG , ad AFC , quæ secabit BD in L , atque HEK ad BFD , quæ secet AF in M . Constituetur hoc modo $LEMF$ parallelogrammum reſctangulum, cuius dimetiens FE in rectam extensa, lineam FEN indicabit maximam terræ à Sole longitudinem, & apogei locū in N . Cum igitur ABC circūferentia part. sit $CLXXXIII$. scrup. XX . dimidium eius AN part. $XCII$. scrup. X . si eleuetur ex GE , relinquit excessum HB scrup. LIX . Rursus HG quadrantis circuli partes demptæ ex AN , relinquūt AG partes II . scrup. X . Semissis autem subtendentis duplum AG partes habet 378 . quarum quæ ex centro est 10000 . & est æqualis ipsi LF . Dimidium uero subtendentis duplam BH , estque partiū earundem 172 . Duobus ergo trianguli lateribus ELF datis, erit subtensa EF similiū partiū 415 . uigesimaquarta ferè pars eius quæ ex centro NE . Ut autē EF ad BL , sic NE , quæ ex centro ad semissim subtendentis duplum NH . Igitur ipsa NH , datur part. XXIII . s. & secundum istas partes NEH angulus, cui etiam æqualis est LEF angulus apparentiæ. Tāto igitur spacio summa absis ante Ptolemæū præcedebat æstiuam Solis conuersionem. At quoniam IK est quadrans circuli, à

y iij quo si